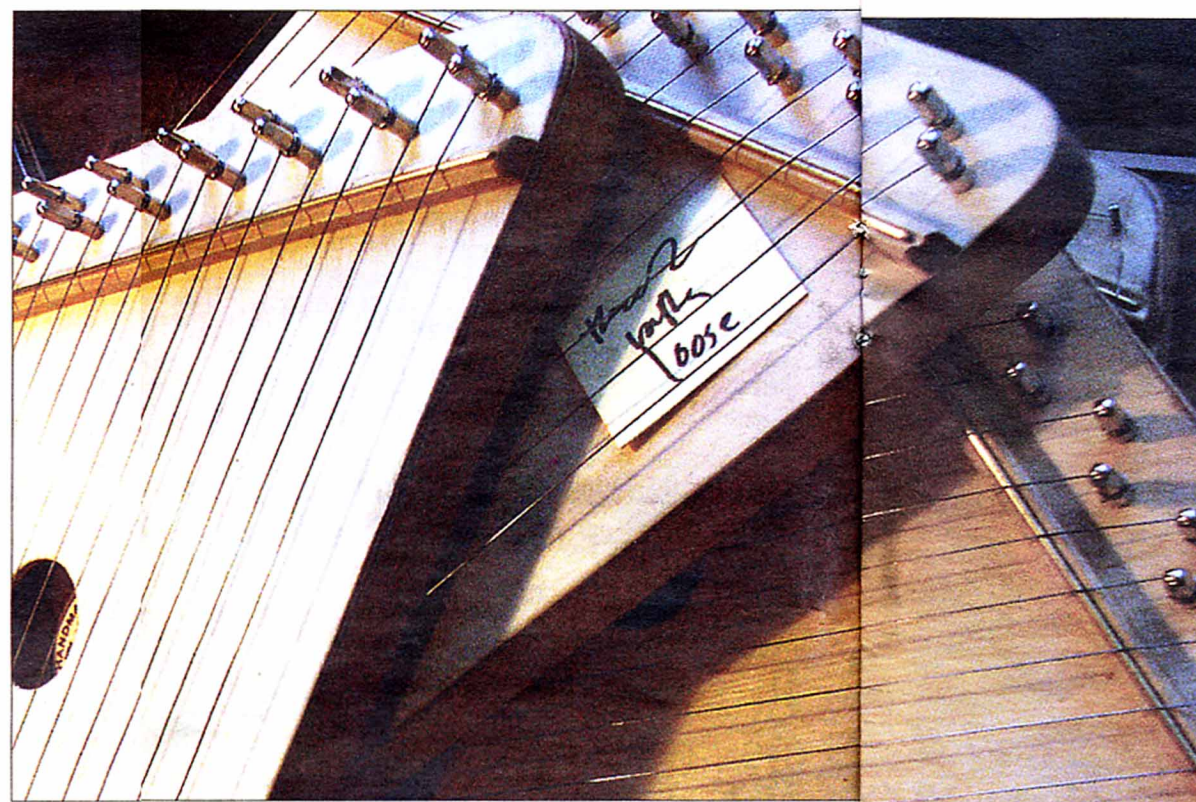

Lillcitrtran ger upplevelsen "JAG KAN"

En unik produkt som tillverkas i Västnyland från början till slut. Det mest unika är innovationen i sig, idén och tillämpningen. Och Lillcitrtran erövrar sakta men säkert Norden.

Lillcitrtran har varit med på svensk TV, den har fotfäst i Göteborg och kontakter har knutits till Norge. Inför julen introducerades den på julmarknaden Street i Stockholm.

– Mer och mer förfrågningar kommer också från finska Finland, berättar musikpedagogen **Jonathan Lutz** som är pappa till konceptet. Träarbetet beställer han av snickaren **Alf Malm** i Svartå. Också med andra arbetsmoment har han hjälp, inte minst av sonen **Jonas** som lägger in stämskruvarna och strängarna samt hjälper till med stämmandet, som också dottern **Hannah** bidrar till.

Kurser hålls

Men eftersom cittran är mycket mera än ett instrument, handlar spridandet lika mycket om idén och inställningen.

Jonathan lär ut hur mångsidigt cittran kan användas, främst till barnträdgårdslärare, lärare och handledare inom ramen för Kulturfondens projekt kring kultur i dagis, skolan och värden.

Men också på martha- och andra sammankomster där han bidrar med program, händer det att träffen slutar med att alla spelar cittra! Den är ett i högsta grad socialt instrument.

Alla kan

Kungstanken med cittran är att den ger aha-upplevelsen "jag kan", vilket kan ha oanad betydelse för fortsatt musikintresse – för att inte tala om det nyttiga i positiva upplevelser rent allmänt. Det är nämligen inte svårt att spela melodier på cittran.

Med de noter

Jonathan skrivit ut, behöver man inte kunna läsa noter på riktigt utan kan följa strängarnas nummerföljd. Man kan också avläsa vilka toner som är långa. Till julen har Jonathan skrivit ut cittranoter till bekanta jul-sånger, vackert illustrerade dessutom.

– Det gör jag här hemma i min cittraverkstad, säger han och visar olika moment

där dator, laserskrivare och pappersskarare kommer till användning.

Stäms fyra gånger

I cittraverkstaden i Västeravik läggs också stämskruvarna och -tapparna in. Dessutom stäms instrumentet minst fyra gånger med tidsintervaller emellan.

Det mest unika är ändå Jonathan's helt egen uppfin-

ning "transponeraren", som gör det möjligt att skriva ut cittranoter av sånger från vilken sångbok som helst.

– Med transponerarens hjälp kan man göra cittranoter till sina favoritsånger.

Man behöver inte vara notkunnig, det räcker med att följa bruksanvisningarna. Med transponerarens hjälp omändras sångerna, oberoende av tonart, till c-dur.

nikation och samvaro – och skall gärna finnas som en möjlighet för så många som möjligt, inte bara dem som studerar eller professionellt sysslar med musik.

Indelningen "kan" – "kan inte" tar han avstånd från. En inställning som kräver prestationer tar alltför ofta kål på glädje och gemenskap, anser han.

– När man till exempel i Afrika spelar tillsammans, är det ingen som frågar sig om en människa kan eller inte kan. Det är inte en relevant fråga.

Bra samarbete

Som hantverk, i serier på 30 till 50 cittror i gången, byggs också själva lådan till cittran. Det är inte roligt att göra större serier än så i gången, då blir arbetet enahanda, säger Alf Malm, som är körsångare i Karis och därigenom blivit bekant med Jonathan Lutz.

– Ett fint samarbete som jag är riktigt glad över. Det är till och med lönsamt vilket inte alltid är fallet med små träjobb, kommenterar han och berättar att lönn

visat sig vara bästa virke.

– Om man använder mjukare träslag skruvar stämskruvarna upp sig tillbaka.

På hemsidan www.treehousemusic.nu kan man läsa om olika erfarenheter av cittran.

MARIT LUNDSTRÖM

marit.lundstrom@vastranyland.fi

Stilla natt

Stilla natt, heliga natt! Allt är frid. Stor och blid
Betlehems stjärnan på fästet står.
Kärlek väkar och andakt når:
Född är Frälsaren Krist
Född är Frälsaren Krist.

Stilla natt, heliga natt! Se, vad ljus! Hör vad brus!
Änglaskaror med mäktig röst lova Gud för alla världens tröst: Född...

Stilla natt, heliga natt! Mörkret flyr, dagen gryr.
Över släktenas pilgrimsgång svävar signande änglasång: Född...

©Treehouse Music 2006

Till julen har Jonathan Lutz skrivit ut cittranoter till kära och populära julsånger.

Mera glädje

Jonathan betonar gärna det glädjefyllda i musicerandet. Musik är framför allt kommu-

Lillcitrtran ger upplevelsen "jag kan" till alla och envar, förklarar musikpedagogen Jonathan Lutz, som utvecklat ett koncept som omfattar instrument, noter och transponerare. FOTO: MARIT LUNDSTRÖM

Det är i Alf Malms snickarverkstad i Svartå som trädan till den västnyländska cittran görs. – Bästa materialet är lönn.